

Voorzitter

De **voorzitter**: Aan de orde is de vaststelling van de profielschets van de Voorzitter.

De heer **Thissen** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter. Namens de fractie van GroenLinks stel ik voor om onder het kopje Kennis en vaardigheden in de profielschets toe te voegen: het vermogen te bezitten om in het belang van de Kamer boven de partijen te staan.

De heer **Schouw** (D66): Mevrouw de voorzitter. Namens mijn fractie stel ik voor om onder het kopje Kennis en vaardigheden te schrappen het gedachtestreepje met de tekst "positieve persoonlijke opvattingen over de Eerste Kamer als staatsorgaan". Daar heb ik drie redenen voor.

Ten eerste heeft dit niets te maken met kennis en vaardigheden, maar is dit meer een attitude.

Ten tweede is het nogal logisch dat iemand die zich kandidaat stelt, ook positief is over dit orgaan. Dus dat hoef je niet nog eens op te schrijven.

Ten derde vindt onze fractie het een beetje gek om de kandidaten op voorhand te binden als het gaat om een persoonlijke opvatting.

De **voorzitter**: Er zijn twee voorstellen tot wijziging van de voorliggende profielschets gedaan.

Ik stel voor, deze wijzigingen in de profielschets op te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Dan is hiermee de profielschets vastgesteld.

Ik ga nu over tot de vaststelling van de verdere procedure ten aanzien van de verkiezing van de Voorzitter.

Ik stel aan de Kamer voor dat de kandidaatstelling na deze openbare vergadering schriftelijk kan plaatsvinden tot uiterlijk vrijdag 2 oktober 12.00 uur. Alle leden zullen dan 3 oktober de schriftelijke kandidaatstelling in huis hebben.

In de plenaire vergadering van 6 oktober aanstaande krijgen de kandidaten in alfabetische volgorde maximaal vijf minuten de gelegenheid, een toelichting te geven op hun kandidatuur. Aansluitend daarop kan de Kamer vragen stellen aan de kandidaten. Tot slot volgt de stemming overeenkomstig artikel 113 en volgende van ons Reglement van Orde.

De verkiezing van de eerste ondervoorzitter en de verkiezing van de tweede ondervoorzitter kunnen vervolgens, op basis van schriftelijke kandidaatstelling voor uiterlijk vrijdag 9 oktober 12.00 uur, plaatsvinden in de plenaire vergadering van 13 oktober aanstaande.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik deel de Kamer mede dat een voorge-

nomen beslissing omtrent een ter instemming aangeboden JBZ-besluit tijdens deze vergadering in de zaal ter inzage gelegd wordt, conform het voorstel van de commissie voor de JBZ-Raad. Als aan het einde van de vergadering geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer heeft besloten conform dit advies.

(Het besluit is als noot opgenomen aan het einde van deze editie)²

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 16 mei 2005 te Warschau tot stand gekomen Verdrag van de Raad van Europa inzake bestrijding van mensenhandel (Trb. 2006, 99) (31429, R1855);**

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 18 oktober 2007 te Velsen tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, de Italiaanse Republiek, het Koninkrijk der Nederlanden en de Portugese Republiek tot oprichting van het Europees Gendarmeriekorps EUROGENDFOR (Trb. 2007, 227) (31538);**

- **het wetsvoorstel Uitbreiding en wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de uitvoering van de verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels en tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EEG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 alsmede daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (Uitvoeringswet EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels) (31894);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-IIA);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten (IIB) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-IIB);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (III) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-III);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-IV);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-V);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-VI);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2009**

Voorzitter

(wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-VII);

- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-VIII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-IXA);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-IXB);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-X);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XI);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XIII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XIV);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XV);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XVI);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de begroting van Jeugd en Gezin (XVII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XVII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van de begroting van Wonen, Wijken en Integratie (XVIII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-XVIII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-A);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-B);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-C);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Fonds economische structuur-

versterking voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-D);

- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-E);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-F);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het BTW-compensatiefonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (31965-G);
- Jaarverslag en slotwet Huis der Koningin 2008 (31924-I);
- Jaarverslag en slotwet Staten-Generaal 2008 (31924-IIA);
- Jaarverslag en slotwet van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en van het kabinet van de Gouverneur van Aruba 2008 (31924-IIB);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2008 (31924-III);
- Jaarverslag en slotwet Koninkrijksrelaties 2008 (31924-IV);
- Slotwet en jaarverslag van het ministerie van Buitenlandse Zaken 2008 (31924-V);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Justitie 2008 (31924-VI);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2008 (31924-VII);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2008 (31924-VIII);
- Jaarverslag en slotwet Nationale Schuld 2008 (31924-IXA);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Financiën 2008 (31924-IXB);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Defensie 2008 (31924-X);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer 2008 (31924-XI);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Verkeer en Waterstaat 2008 (31924-XII);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Economische Zaken 2008 (31924-XIII);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2008 (31924-XIV);
- Jaarverslag en slotwet ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2008 (31924-XV);
- Slotwet en jaarverslag van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2008 (31924-XVI);
- Jaarverslag en slotwet Jeugd en Gezin 2008 (31924-XVII);
- Jaarverslag en slotwet Wonen, Wijken en Integratie 2008 (31924-XVIII);

Voorzitter

- **Jaarverslag en slotwet Infrastructuurfonds 2008 (31924-A);**
- **Jaarverslag en slotwet gemeentefonds 2008 (31924-B);**
- **Jaarverslag en slotwet provinciefonds 2008 (31924-C);**
- **Jaarverslag en slotwet Fonds Economische Structuurversterking 2008 (31924-D);**
- **Jaarverslag en slotwet Spaarfonds AOW 2008 (31924-E);**
- **Jaarverslag en slotwet Diergezondheidsfonds 2008 (31924-F);**
- **Jaarverslag en slotwet BTW-compensatiefonds 2008 (31924-G).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De aanwezige leden van de fractie van de SP wordt conform artikel 121 van het Reglement van Orde aantekening verleend dat zij geacht willen worden zich niet met het wetsvoorstel 31538 te hebben kunnen verenigen.

Ik stel de Kamer voor, de desbetreffende bewindspersonen decharge te verlenen voor het door hen gevoerde financiële beleid.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van de opzegging van deel VI van de op 16 april 1964 te Straatsburg tot stand gekomen Europese Code inzake sociale zekerheid (Trb. 1965, 47) (31267);**
- **het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 6 november 1990 te Rome tot stand gekomen Europese Code inzake sociale zekerheid (herzien) (Trb. 1993, 123) (31283).**

(Zie vergadering van 8 september 2009.)

De **voorzitter**: Ik heet de ministers Donner en Klink van harte welkom in dit huis. Ik breng de Kamer in herinnering dat op 8 september jongstleden de beraadslaging over deze wetsvoorstellen is gesloten. De afhandeling van de wetsvoorstellen heeft echter niet plaatsgevonden in afwachting van nadere informatie van de regering. Inmiddels heeft deze informatie de Kamer bereikt bij brief van 18 september 2009 van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Mij is gebleken dat er behoefte bestaat aan een derde termijn.

De beraadslaging wordt heropend.

Mevrouw **Kneppers-Heijnert** (VVD): Voorzitter. Ik dank de ministers voor het toezenden van de gevraagde brief. Mijn fractie heeft kennisgenomen van het standpunt van het Legal Advice Department And Treaty Office van de Raad van Europa. Voor dit moment beschouw ik dit als kennisgeving. Op een paar aspecten wil ik nog ingaan, namelijk op de goedkeuringsprocedure van artikel 14 en op de opmerkingen uit de brief van de minister over de

rechtskracht van de goedkeuringswet en het noodverband.

In zijn genoemde brief schrijft minister Donner over de goedkeuringswet 1966 het volgende: "Het in werking treden van de goedkeuringswet betekent dat de goedkeuring is verleend en de regering er dus toe mag overgaan de instemming door het verdrag gebonden te worden tot uitdrukking te brengen. Heeft deze ratificatie eenmaal plaatsgevonden, dan verliest deze goedkeuringswet (eenmalige machtiging) zijn rechtskracht." Over deze passage valt veel op te merken.

Ten eerste. Mutatis mutandis staat er in het eerste zinsdeel, nu het niet gaat over goedkeuring tot aangaan van het verdrag maar over goedkeuring tot opzegging, het volgende: het in werking treden van de goedkeuringswet tot beëindiging van het verdrag betekent dat de goedkeuring is verleend en de regering er dus toe mag overgaan de instemming door het verdrag niet meer gebonden te worden tot uitdrukking te brengen; heeft deze ratificatie eenmaal plaatsgevonden, dan verliest deze goedkeuringswet (eenmalige machtiging) zijn rechtskracht. Die ratificatie heeft de regering nu met de opzegging niet afgewacht. Dat heeft de regering al bij voorbaat gedaan. Graag verneem ik een reactie.

Ten tweede. Ik ken het argument van de minister: goedkeuring achteraf volgens de procedure van artikel 14. Maar de minister is in het geheel niet ingegaan op mijn argumenten dat artikel 14 niet de normale procedure is, omdat het hier niet een buitengewoon geval van dringende aard betreft. Aan de brief van minister Donner van 18 september jongstleden is een kopie toegevoegd van de goedkeuringswet van 8 december 1966. Daarin kunnen wij lezen dat toen wel de normale procedure van artikel 60, lid 2, is gevolgd. Dat was nu niet meer mogelijk, omdat de termijn was overschreden. Graag verneem ik nog een reactie van de minister.

Ten derde. Over het verlies van rechtskracht van de goedkeuringswet als de ratificatie eenmaal heeft plaatsgevonden, heeft mijn fractie ook nog een vraag. De minister heeft tijdens zijn eerste termijn twee weken geleden precies het tegenovergestelde beweerd, namelijk dat als de Eerste Kamer het wetsvoorstel tot goedkeuring verwerpt het verdrag nog steeds ook staatsrechtelijk is opgezegd. De regering zou naar zijn zeggen naar nationaal recht tot reratificatie moeten overgaan. Maar opnieuw een goedkeuringswet, zo zei de minister twee weken geleden, is daarvoor niet nodig omdat de oude goedkeuringswet dan nog kan gelden. Deze opvatting bracht een van de collega's hier in de Kamer tot het inzicht dat de normen van deel VI van de code nationaalrechtelijk dan van kracht blijven totdat het parlement zijn goedkeuring heeft verleend aan de opzegging van deel VI. Deze consequentie wilde de minister niet trekken.

Ik begrijp uit de brief dat de minister thans tot een ander inzicht is gekomen en dat de goedkeuringswet nu ineens zijn gelding heeft verloren. Een wet kan naar mijn mening op drie manieren aan zijn eind komen: hij wordt ingetrokken, hij wordt door een nieuwe wet buiten werking gesteld of de wet zelf bevat een horizonbepaling. Bij de goedkeuringswet van 1966 is geen van deze drie situaties het geval. Hoe kan het dan dat deze goedkeuringswet zijn rechtskracht zou hebben verloren? Het is van tweeën een. Of de goedkeuringswet geldt nog steeds en dan blijven de normen van deel VI nationaalrechtelijk van kracht totdat het parlement zijn goedkeu-